

Brüssel, 13. juuni 2022
(OR. fr, en)

9751/22

ECOFIN 544
UEM 148
SOC 339
EMPL 221
COMPET 442
ENV 539
EDUC 212
RECH 335
ENER 250
JAI 804
GENDER 84
ANTIDISCRIM 64
JEUN 95
SAN 339

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	9407/22 - COM(2022) 609 final
Teema:	Soovitus: NÕUKOGU SOOVITUS, milles käsitletakse Kreeka 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta

---

Delegatsioonidele edastatakse eespool nimetatud nõukogu soovitusel eelnõu, mis põhineb komisjoni ettepanekul COM(2022) 609 final ning mida on muudetud ja milles on kokku lepitud nõukogu erinevates komiteedes.

NÕUKOGU SOOVITUS,

...

**milles käsitletakse Kreeka 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus
Kreeka 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta², eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

---

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.

- (1) 19. veebruaril 2021 jõustus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241,³ millega loodi taaste- ja vastupidavusrahadu. Taaste- ja vastupidavusrahadust antakse rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. See aitab majandusel taastuda ning teha eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks kestlikke ja majanduskasvu soodustavaid reforme ja investeeringuid, tugevdades samas liikmesriikide majanduse vastupidavust ja potentsiaalset majanduskasvu. Samuti aitab see tugevdada riigi rahanduse jätkusuutlikkust ning edendada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis. 2022. aasta juunis ajakohastatakse kooskõlas määruse (EL) 2021/241 artikli 11 lõikega 2 taaste- ja vastupidavusrahadust igale liikmesriigile eraldatavat maksimaalset rahalist toetust.

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahadu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

- (2) 24. novembril 2021 võttis komisjon vastu iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2022) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse 7. mail 2021 allkirjastatud Porto sotsiaalkohustust rakendada edasi Euroopa sotsiaalõiguste sammast, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid välja 17. novembril 2017. 25. märtsil 2022 kiitis Euroopa Ülemkogu heaks kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid. 24. novembril 2021 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande, milles nimetati Kreekat ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitus euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitus kohta ning ettepaneku 2022. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist. 5. aprillil 2022 võttis nõukogu vastu soovitus euroala majanduspoliitika kohta⁴ ja 14. märtsil 2022 ühise tööhõive aruande.

---

⁴ Nõukogu 5. aprilli 2022. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C 153, 7.4.2022, lk 1).

- (3) Venemaa sissetung Ukrainasse pärast ülemaailmset pandeemiat on märkimisväärselt muutnud geopoliitilist ja majanduslikku olukorda. Sissetungi mõju liikmesriikide majandusele avaldub muu hulgas kõrgemates energia-, toidu- ja toorainehindades ning kehvemates kasvuväljavaadetes. Kõrgemad energiahinnad mõjutavad tugevasti eelkõige kõige haavatavamaid leibkondi, kes kannatavad energiaostuvõimetuse all või elavad selle ohus, samuti ettevõtteid, mis on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad. Liit seisab silmitsi ka Ukrainast põgenevate inimeste enneolematu sissevooluga. Venemaa agressioonisõjast tulenevad majanduslikud tagajärjed on mõjutanud liikmesriike ebaühtlaselt. Sellega seoses käivitati 4. märtsil 2022 nõukogu rakendusotsusega (EL) 2022/382⁵ esimest korda nõukogu direktiiv 2001/55/EÜ,⁶ millega anti Ukrainast pärit põgenikele õigus seaduslikult liidus viibida ning juurdepääs haridusele ja koolitusele, tööturule, tervishoiule, eluasemele ja sotsiaalhoolekandele.

---

⁵ Nõukogu 4. märtsi 2022. aasta rakendusotsus (EL) 2022/382, millega määratakse kindlaks Ukrainast lähtuva põgenike massilise sissevoolu olemasolu direktiivi 2001/55/EÜ artikli 5 tähenduses ning nähakse selle tulemusena ette ajutine kaitse (ELT L 71, 4.3.2022, lk 1).

⁶ Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

- (4) Võttes arvesse kiiresti muutuvat majanduslikku ja geopoliitilist olukorda, jätkub Euroopa poolaasta raames 2022. aastal majandus- ja tööhõivepoliitika ulatuslik koordineerimine, lähtudes samal ajal taaste- ja vastupidavusrahastrahastu rakendamisnõuetest, nagu on märgitud 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsis. Vastuvõetud taaste- ja vastupidavuskavade rakendamine on oluline poliitiliste prioriteetide elluviimiseks Euroopa poolaasta raames, kuna kavades käsitletakse kõiki 2019. ja 2020. aasta Euroopa poolaasta tsüklites esitatud asjakohaseid riigipõhiseid soovitusi või märkimisväärsed osa neist. 2019. ja 2020. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased ka taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mida on läbi vaadatud, ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21, nagu ka riigipõhised soovitused, mis esitati enne selliste läbivaadatud, ajakohastatud või muudetud kavade esitamise kuupäeva.
- (5) Stabiilsuse ja kasvu pakti üldist vabastusklauslit on kohaldatud alates 2020. aasta märtsist. Oma 3. märtsi 2021. aasta teatises „Üks aasta pärast COVID-19 puhangu algust: eelarvepoliitika meetmed“ esitas komisjon oma seisukoha, et otsuse tegemisel üldise vabastusklausli kohaldamise lõpetamise või jätkamise kohta tuleks lähtuda majandusolukorra üldhinnangust, kusjuures peamiseks kvantitatiivseks kriteeriumiks peaks olema liidu või euroala majandustegevuse tase võrreldes kriisieelse tasemega (2019. aasta lõpp). Võttes arvesse suurenenud ebakindlust ja majandusväljavaateid ohustavaid suuri langusriske Euroopas toimuva sõja kontekstis, enneolematut energiahindade tõusu ja jätkuvaid häireid tarneahelates, on põhjendatud stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli kohaldamisaja pikendamine 2023. aastani.

- (6) Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus Kreeka 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta⁷ esitatud lähenemisviisi kohaselt on üldist eelarvepoliitikat praegu kõige parem mõõta esmaste kulude (ilma kaalutusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) muutusena keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu suhtes, jättes välja COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed, kuid võttes arvesse taaste- ja vastupidavusrahadu tagastamatute toetuste ja muude liidu vahenditega rahastatavaid kulusid⁸. Selleks et hinnata, kas riigi eelarvepoliitika on konservatiivne ja kas eelarve struktuur soodustab kestlikku taastumist kooskõlas rohe- ja digipöördega, tuleks üldisest eelarvepoliitikast kaugemale minnes pöörata tähelepanu ka riiklikult rahastatavate⁹ esmaste jooksvate kulude (millest on maha arvatud kaalutusõiguse alusel võetud tulumeetmed ja välja jäetud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ja investeeringute arengule.

---

⁷ Nõukogu 18. juuni 2021. aasta soovitus, millega esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2021. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 304, 29.7.2021, lk 33).

⁸ Käesolevas soovitus esitatud hinnangud eelarvepoliitika ja selle komponentide kohta on komisjoni hinnangud, mis põhinevad komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi aluseks olevatel eeldustel. Komisjoni hinnangud keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu kohta ei hõlma selliste reformide positiivset mõju, mis on ette nähtud taaste- ja vastupidavuskavaga ja võivad hoogustada potentsiaalset majanduskasvu.

⁹ Ei rahastata taaste- ja vastupidavusrahadust ega muudest liidu vahenditest antavate toetustega.

- (7) 2. märtsil 2022 võttis komisjon vastu teatise, milles esitatakse 2023. aasta eelarvepoliitika üldised suunised („eelarvesuunised“), et toetada liikmesriike stabiilsus- ja lähenemisprogrammide koostamisel ning seeläbi tugevdada poliitika koordineerimist. Komisjon märkis, et 2022. aasta talveprognoosi makromajandusliku prognoosi kohaselt näib üleminek 2020.–2022. aasta üldiselt toetavalt eelarvepoliitikalt üldiselt neutraalsele eelarvepoliitikale, olles samas valmis reageerima muutuvale majandusolukorrale, 2023. aastal asjakohane. Komisjon teatas, et 2023. aasta eelarvesoovitused peaksid jätkuvalt olema liikmesriikide vahel diferentseeritud ja nendes tuleks arvesse võtta võimalikku ülekanduvat mõju riikide vahel. Komisjon kutsus liikmesriike üles kajastama suuniseid oma stabiilsus- ja lähenemisprogrammides. Komisjon võttis kohustuse jälgida tähelepanelikult majandusarengut ja kohandada oma poliitikasuuniseid vastavalt vajadusele ning hiljemalt 2022. aasta mai lõpus esitatavas Euroopa poolaasta kevadpakettis.
- (8) Seoses eelarvesuunistega võetakse 2023. aasta eelarvesoovitustes arvesse halvenenud majandusväljavaateid, suurenenud ebakindlust ja täiendavaid langusriske ning võrreldes komisjoni 2022. aasta talveprognoosiga kiiremat inflatsiooni. Neid kaalutlusi arvesse võttes tuleb eelarvemeetmete abil suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse ning säilitada kõige haavatavamate leibkondade ostujõud, et leevendada energiahinna tõusu mõju ja aidata piirata teisest inflatsioonisurvet sihipäraste ja ajutiste meetmete abil. Eelarvepoliitika peab jääma paindlikuks, et kohaneda kiiresti muutuvate oludega, sealhulgas Venemaa Ukraina-vastasest agressioonisõjast kaitse ja julgeoleku osas tulenevate väljakutsetega, ning see peab olema liikmesriikide vahel diferentseeritud vastavalt nende eelarve- ja majandusolukorrale, võttes sealhulgas arvesse, kuidas neile mõjub kriis ja Ukrainast põgenenud inimeste sisseränne.

- (9) 27. aprillil 2021 esitas Kreeka vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. 13. juulil 2021 võttis nõukogu vastu rakendusotsuse Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta¹⁰. Osamaksete tegemine sõltub komisjoni otsuse vastuvõtmisest, mis on tehtud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõikele 5 selle kohta, et Kreeka on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmäärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.
- (10) 30. aprillil 2022 esitas Kreeka kooskõlas määruse (EÜ) nr 1466/97 artikliga 4 oma 2022. aasta riikliku reformikava ja 29. aprillil 2022 oma 2022. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid koos. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2022. aasta riiklik reformikava ka Kreeka kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava rakendamisel tehtud edusammude kohta.

---

¹⁰ ST 10152/2021.

- (11) 23. mail 2022 avaldas komisjon Kreeka kohta 2022. aasta riigiaruande. Selles hinnati Kreeka edusamme nõukogu poolt 2019., 2020. ja 2021. aastal vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovitude järgimisel ning tehti taaste ja vastupidavuse tulemustabeli põhjal kokkuvõtte sellest, kuidas Kreeka on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega, sealhulgas nendega, mis tekivad seoses Venemaa sissetungiga Ukrainasse. Samuti hinnati Kreeka edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning liidu peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.
- (12) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Kreeka kohta põhjaliku analüüsi ja avaldas selle tulemused 23. mail 2022. Komisjon järeldas, et Kreekas esineb ülemäärane makromajanduslik tasakaalustamatus. Nõrkused on seotud valitsemissektori suure võla, välispositsiooni poolelioleva tasakaalustamise ja viivislaenude suure osakaaluga väikse potentsiaalse majanduskasvu ja suure töötuse määra kontekstis.
- (13) 23. mail 2022 esitas komisjon Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 3 kohase aruande. Kõnealuses aruandes arutati Kreeka eelarveseisundit, kuna riigi valitsemissektori eelarvepuudujääk ületas 2021. aastal aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Aruandes jõuti järeldusele, et puudujäägikriteerium ei ole täidetud. Kooskõlas 2. märtsi 2022. aasta teatisega ei teinud komisjon 2022. aasta kevadel ettepanekut algatada uusi ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusi ning hindab 2022. aasta sügisel uuesti, kas on vaja teha ettepanek selliste menetluste algatamiseks.

(14) Oma 20. juuli 2020. aasta soovitus¹¹ soovitas nõukogu Kreekal võtta 2020. ja 2021. aastal kooskõlas üldise vabastusklausliga kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida COVID-19 pandeemiale ning toetada majandust ja selle taastumist. Samuti soovitati Kreekal juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid. Eurostati kinnitatud andmete põhjal vähenes Kreeka valitsemissektori eelarvepuudujääk 10,2 %-lt SKPst 2020. aastal 7,4 %-le SKPst 2021. aastal. Kreeka eelarvepoliitilised meetmed toetasid majanduse taastumist 2021. aastal, samal ajal kui ajutised erakorralised meetmed vähenesid 7,6 %-lt SKPst 2020. aastal 7,2 %-le SKPst 2021. aastal. Kreeka 2021. aasta meetmed olid kooskõlas nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitusega. 2020. ja 2021. aastal valitsuse poolt kaalutusõiguse alusel võetud eelarvemeetmed olid ajutised või kompenseeritud tasakaalustavate meetmetega. Eurostati kinnitatud andmete kohaselt langes valitsemissektori võlg 206,3 %-lt SKPst 2020. aastal 193,3 %-le SKPst 2021. aastal.

---

¹¹ Nõukogu 20. juuli 2020. aasta soovitus, milles käsitletakse Kreeka 2020. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Kreeka 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 282, 26.8.2020, lk 46).

(15) 2022. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2022. aasta puhul realistlik ja 2023. aasta puhul soodne. 2022. aasta stabiilsusprogrammi prognoosi kohaselt on SKP reaalkasv 2022. aastal 3,1 % ja 2023. aastal 4,8 %. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on SKP reaalkasv 2022. aastal suurem, s.o 3,5 %, ja 2023. aastal väiksem, s.o 3,1 %. Prognooside erinevus tuleneb peamiselt liidu vahendite kasutamise erinevast eeldatavast kiirusest ning Venemaa Ukraina vastu suunatud sõjalise agressiooni mõjust, eelkõige eratarbimisele. Valitsus prognoosib oma 2022. aasta stabiilsusprogrammis, et valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk väheneb 2022. aastal 4,4 %ni SKPst ja 2023. aastal 1,4 %ni SKPst. 2022. aastal on vähenemine tingitud peamiselt majandustegevuse taastumisest ja enamike erakorraliste meetmete järkjärgulisest lõpetamisest. 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse vähenema 2022. aastal märkimisväärselt 180,2 %-le ja seejärel 2023. aastal 168,6 %-le. Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal hinnatakse komisjoni 2022. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarvepuudujääk on 2022. ja 2023. aastal vastavalt 4,3 % SKPst ja 1,0 % SKPst. See on üldiselt kooskõlas 2022. aasta stabiilsusprogrammis prognoositud eelarvepuudujäägiga. Võtmata arvesse SKP reaalkasvu erinevust, eeldatakse komisjoni 2022. aasta kevadprognoosis nii 2022. kui ka 2023. aastal kiiremat hinna- ja palgakasvu, prognoosides seeläbi üksikisikute tulu maksustamisest saadavat suuremat tulu. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori võla suhe SKPsse suurem, s.o 2022. aastal 185,7 % ja 2023. aastal 180,4 %. Erinevus tuleneb erinevast hinnangust kassa- ja tekkepõhise eelarvetasakaalu vahelistele erinevustele ning erinevatest eeldustest finantsvarade netoakumuleerumise kohta. Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on keskpika perioodi (kümme aastat) keskmine potentsiaalne SKP kasv hinnanguliselt -0,3 %. See hinnang kajastab aga osaliselt varasemat sügavat majanduslangust Kreekas ega hõlma selliste reformide mõju, mis on ette nähtud taaste- ja vastupidavuskavaga ja võivad hoogustada Kreeka potentsiaalset majanduskasvu.

- (16) 2022. aastal kaotab valitsus järk-järgult enamiku COVID-19 kriisile reageerimiseks võetud meetmetest, nii et ajutised erakorralised meetmed peaksid prognooside kohaselt vähenema 7,2 %-lt SKPst 2021. aastal 1,8 %-le SKPst 2022. aastal. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad energiahindade tõusu majandusliku ja sotsiaalse mõju leevendamiseks võetud meetmed, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. aastal 1,1 % SKPst ja mis ei avalda 2023. aastal eelarvele mõju, kuna need kavatakse kaotada¹². Selle eelarvepuudujäägile avalduva mõju kompenseerib osaliselt heitkoguse ühikutest saadav suurem tulu. Need meetmed hõlmavad peamiselt toetusi energiakasutajatele, sotsiaalseid siirdeid vaesematele leibkondadele ning transporditeenuste kaudse maksustamise vähendamist. Need meetmed on kavandatud ajutistena. Pärast Kreeka stabiilsusprogrammi esitamist ja komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi andmete seisu kuupäeva teatas valitsus uuest 2022. aasta meetmete paketist, mille eesmärk on leevendada kõrgemate energiahindade mõju. Kui aga energiahinnad jäävad kõrgeks ka 2023. aastal, võidakse mõned neist meetmetest säilitada. Valitsemissektori eelarvepuudujääki mõjutavad ka Ukrainast põgenenud isikutele ajutise kaitse pakkumise kulud, mille maht on komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt 2022. aastal ja 2023. aastal 0,1 % SKPst¹³.

---

¹² Näitajad kajastavad alates 2021. aasta sügisest võetud meetmete aastaste eelarvekulude taset, sealhulgas jooksvaid tulusid ja kulusid ning asjakohasel juhul kapitalikulumeetmeid.

¹³ Eeldatakse, et Ukrainast liitu põgenenud isikute koguarv jõuab 2022. aasta lõpuks järk-järgult 6 miljonini ning nende geograafiline jaotus põhineb olemasoleva diasporaa suurusel, vastuvõtva liikmesriigi elanikkonna suhtelisel suurusel ja Ukrainast põgenenud isikute tegelikul jaotusel üle kogu liidu 2022. aasta märtsi seisuga. Inimese kohta arvatud eelarvekulude puhul põhinevad hinnangud komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse Euromodi mikrosimulatsiooni mudelil, võttes arvesse nii rahaülekandeid kui ka mitterahalisi hüvitisi, nagu haridus ja tervishoid.

- (17) Oma 18. juuni 2021. aasta soovituses soovitas nõukogu Kreekal kasutada 2022. aastal taaste- ja vastupidavusrahasut, et rahastada lisainvesteeringuid majanduse taastamisse, järgides samal ajal konservatiivset eelarvepoliitikat. Lisaks peaks Kreeka säilitama riiklikult rahastatavad investeeringud. Samuti soovitas nõukogu Kreekal juhul, kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada riigi rahanduse jätkusuutlikkus keskpikas perspektiivis ning samal ajal suurendada investeeringuid majanduskasvu potentsiaali hoogustamiseks.

- (18) Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi ja Kreeka 2022. aasta stabiilsusprogrammis esitatud teabe põhjal prognoositakse, et eelarvepoliitika on 2022. aastal toetav (−3,3 % SKPst)¹⁴. Kreeka kavatseb jätkuvalt toetada majanduse taastamist, kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut täiendavate investeeringute rahastamiseks, nagu on soovitanud nõukogu. Taaste- ja vastupidavusrahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatavate kulutuste positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2021. aastaga suurenema 0,2 protsendipunkti SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2022. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,8 protsendipunkti¹⁵. Seepärast kavatseb Kreeka säilitada riiklikult rahastatavad investeeringud, nagu on soovitanud nõukogu. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2022. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 2,2 protsendipunkti. See märkimisväärne ekspansiivne panus hõlmab energiahindade suurenemisest tekkiva majandusliku ja sotsiaalse mõju maandamiseks võetavate meetmete täiendavat mõju (0,6 % SKPst) ja Ukraina põgenikele ajutise kaitse pakkumisest tulenevate kulude täiendavat mõju (0,1 % SKPst) ning pensionidele ja sotsiaaltoetustele tehtavad suuremad kulutused panustavad prognoosi kohaselt samuti (0,6 % SKPst) jooksvate netokulude suurenemisse. Komisjoni prognoosi kohaselt ei kompenseerita kaalutusõiguse alusel võetud meetmeid täielikult tasakaalustavate meetmetega.

---

¹⁴ Näitaja miinusmärk vastab esmaste kulude kasvu liigsele kasvule võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga, osutades ekspansiivsele eelarvepoliitikale.

¹⁵ Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma ekspansiivse panuse 0,1 protsendipunkti SKPst.

- (19) Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on eelarvepoliitika seisund, eeldusel et poliitikat ei muudeta, 2023. aastal +1,5 % SKPst¹⁶. Prognooside kohaselt jätkab Kreeka 2023. aastal taaste- ja vastupidavusrahaantavate toetuste kasutamist, et rahastada täiendavaid investeeringuid majanduse taastamise toetuseks. Taaste- ja vastupidavusrahaantavate toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatavate kulutuste positiivne panus majandustegevusse peaks võrreldes 2022. aastaga vähenema 0,3 protsendipunkti SKPst, mis kajastab muude liidu vahendite puhul uue programmi perioodi algetappi. Riiklikult rahastatavad investeeringud peaksid 2023. aastal andma eelarvepoliitikasse ekspansiivse panuse 0,6 protsendipunkti¹⁷. Samal ajal peaks riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma uute tulumeetmeteta) 2023. aastal andma üldisesse eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 1,7 protsendipunkti. See hõlmab energiahindade tõusu leevendamiseks võetud meetmete järkjärgulise kaotamise mõju 1,1 % SKPst.
- (20) 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk järkjärgult vähenema 0,4 %-le SKPst 2024. aastal ja 0,1 %-le SKPst 2025. aastal. Seega peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk jääma programmiperioodi vältel alla 3 % SKPst. Need prognoosid eeldavad, et majanduse taastumine jätkub, ning neis võetakse arvesse füüsilise isiku tulumaksule lisanduva solidaarsusmaksu ning solidaarsussotsiaalmaksete jätkuvat vähendamist, mis soodustab majanduskasvu. 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse veelgi vähenema, s.o 2024. aastal 155,2 %-le ja 2025. aastal 146,5 %-le. Komisjoni analüüsi kohaselt näivad võla jätkusuutlikkusega seotud riskid keskpikas perspektiivis suured.

---

¹⁶ Näitaja plussmärk vastab esmaste kulude kasvu vähesele kasvule võrreldes keskpika perioodi majanduskasvuga, osutades pärssivale eelarvepoliitikale.

¹⁷ Muud riiklikult rahastatavad kapitalikulud peaksid andma neutraalse panuse 0,0 protsendipunkti SKPst.

(21) Lähtuvalt taaste- ja vastupidavuskava raames tehtud reformidest, võivad investeerimispuudujääki aidata lahendada Kreeka maksupoliitika raamistikus tehtavad muudatused. Täpsemalt võib laiema maksu eelotsuste süsteemi kasutuselevõtt suurendada õiguskindlust investorite jaoks ning toetada maksusüsteemi lihtsustamiseks võetavaid meetmeid. Tuginedes teiste liikmesriikide parimatele tavadele võib füüsilisest isikust ettevõtjate (lisaks üksikisiku tulumaksule) praeguse kindlasummalise iga-aastase maksustamise läbivaatamine parandada füüsilisest isikust ettevõtjate maksukoormuse struktuuri, edendada vabatahtlikku maksukuulekust ja toetada investeringuid. Kreeka võtab jätkuvalt meetmeid oma avaliku halduse ajakohastamiseks, aga tema üldine tulemuslikkus on madal, osaliselt kõrgetasemeliste töötajate ligimeelitamise ja säilitamisega seotud probleemide tõttu. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid, mille eesmärk on suurendada avaliku halduse tulemuslikkust, keskendudes eelkõige digiteenuste täiustamisele. Lisaks taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud meetmetele teeb Kreeka edusamme integreeritud personalijuhtimise süsteemi loomisel, mis hõlmab digitaalseid organisatsiooni skeeme avaliku sektori üksuste jaoks ning kõigi praeguste ametikohtade kirjeldusi. See lihtsustab eeldatavasti ressursside jaotamist kindlaks määratud ja prioriteetsete vajaduste alusel. Kuigi alaliste ametnike arv on jäänud üldiselt stabiilseks tänu siiani kehtivale ainult lahkuva töötaja asemele uue töötaja värbamise põhimõttele, on ajutiste töötajate arv alates 2018. aastast järsult peaaegu 25 % suurenenud. Avaliku halduse töötajate arvu suurenemine võib pöörata vastupidiseks jõupingutused, mis on tehtud, et tuua Kreeka palgakulud (võrreldes SKPga) liidu keskmisele lähemale. Lisaks eelarveriskile võib see õõnestada alaliste ametnike uute valikumenetluste usaldusväarsust, kuna ajutiste töötajate valiku protsess ei ole nii põhjalik kui alaliste ametikohtade puhul. Kui jätkuvalt järgida alaliste töötajate puhul ainult lahkuva töötaja asemele uue töötaja värbamise põhimõtet, mida on täiendatud alates 2022. aastast ajutiste töötajate ülempiiri kehtestamisega, siis tagab see üldise raamistiku värbamise üle kesktasandi kontrolli tugevdamiseks ning võimaldab töötajate arvul jõuda pandeemiaeelsele tasemele.

Kui saavutatakse eeldatav üldise töötajate arvu vähendamine, siis võimaldab see kohandada nende konkreetsete ametikohtade ja üksuste tasustamist, mida peetakse elutähtsaks ja mille puhul avalikul haldusel on probleeme kvalifitseeritud töötajate ligimeelitamise ja säilitamisega. See võib seisneda töökirjelduse seostamises täiendava palgaastmestikuga või konkreetsete palgaastmestike loomises konkreetsete avalike sektori üksuste jaoks (nt turgu reguleerivad asutused), kuna selliste süsteemsete lähenemisviisidega ei kaasneks ühtse palgaastmestiku õõnestamise riski ja need on kooskõlas konservatiivse eelarvepoliitikaga. Kuigi taaste- ja vastupidavuskava sisaldab meetmeid aktiivse tööturupoliitika tugevdamiseks, on jätkuvalt ruumi võtta täiendavaid meetmeid noorte ja naiste tööalase konkurentsivõime suurendamiseks, et toetada enamatel ja parematel töökohtadel põhinevat kaasavat tööturgu.

(22) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja nimetatud määruse V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mille rakendamise suunav ajakava tuleb lõpule viia 31. augustiks 2026. Need aitavad lahendada kõiki majanduslikke ja sotsiaalseid probleeme või olulist osa majanduslikest ja sotsiaalsetest probleemidest, millele on osutatud riigipõhistes soovitusel, mille nõukogu esitas Kreekale Euroopa poolaasta raames 2019. ja 2020. aastal, nagu ka riigipõhistes soovitusel, mis esitati enne taaste- ja vastupidavuskava vastuvõtmise kuupäeva. Eelkõige käsitlevad need soovitusel riigi rahanduse kvaliteeti ja jätkusuutlikkust, tervishoiusüsteemi kättesaadavust ja vastupidavust, aktiivset tööturupoliitikat, poliitikat, mis toetab avaliku sektori investeeringuid haridusse, oskustesse ja tööalasesse konkurentsivõimesse, teadus- ja arendustegevust, ohutut, arukat, kestlikku ja vastupidavat transporti ja logistikat, puhast ja tõhusat energiatootmist ja -kasutust, sh taastuvenergia ja võrkude omavahelise ühendamise projektid, keskkonnataristut, linnapiirkondade uuendamist ning avaliku halduse ja ettevõtete digipööret. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab ka märkimisväärsel arvul meetmeid, et käsitleda probleeme seoses struktuurse eelarvepoliitika, sotsiaalse heaolu, finantsstabiilsuse, töö- ja tooteturu ning avaliku halduse ajakohastamisega, mis kõik seisnevad programmijärgsete kohustuste järelmeetmetes, laiendamises ja täiendamises. Taaste- ja vastupidavuskava sisaldab samuti meetmeid konkurentsivõime parandamiseks ja erasektori investeeringute edendamiseks, täiustades ettevõtluskeskkonda ja lihtsustades õigusraamistikku. Neid reforme täiendab laenurahastu, mis peaks stimuleerima erasektori investeeringuid uuenevates majandussektorites, sh rohe- ja digipööre.

- (23) Kreeka taaste- ja vastupidavuskava rakendamine aitab eeldatavasti teha täiendavaid edusamme rohe- ja digipöörde valdkonnas. Kreeka kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest 37,5 %, samas kui digieesmärke toetavad meetmed moodustavad kava kogueraldisest 23,3 %. Taaste- ja vastupidavuskava täielik rakendamine kooskõlas asjakohaste eesmärkide ja sihtidega aitab Kreekal COVID-19 kriisist kiiresti taastuda, tugevdades samal ajal tema vastupanuvõimet. Sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste sidusrühmade süstemaatiline kaasamine on jätkuvalt oluline taaste- ja vastupidavuskava ning üldise majandus- ja tööhõivepoliitika edukaks rakendamiseks, et tagada laialdane isevastutus üldise poliitilise tegevuskava eest.
- (24) Kreeka taaste- ja vastupidavuskavas on esitatud terviklik juhtimisraamistik investeerimis- ja reformimeetmete koordineerimiseks, rakendamiseks ja järelevalveks. Kuid taaste- ja vastupidavuskava tegeliku rakendamise käigus on määrava tähtsusega rakendusasutuste haldus- ja rakendamisevõimekus ning seda tuleb tähelepanelikult jälgida. Piirkondlike ja kohalike haldusasutuste, sh munitsipaalteenuste tehnilised teenused peaksid eeldatavasti aitama rakendada mitut komponenti ning nende haldussuutlikkus on eelkõige väiksemate omavalitsuste puhul üldjuhul piiratud ning oleks oluline anda neile vajaduse korral kesktasandilt täiendavat toetust. Taaste- ja vastupidavuskava latusaks rakendamiseks on ülioluline järgida rangelt ajakavasid, reageerida kiiresti tõketele ja leida lahendusi. Kitsaskohtade kõrvaldamiseks võib olla kasulik luua kõrgetasemeline ministeeriumidevaheline töörühm. Üldise koordineerimise seisukohast on rahandusministeeriumi alla kuuluval taaste- ja vastupidavusrahastu ametil väga oluline roll ja eeldatakse, et sellele eraldatakse piisavalt vahendeid, ning tihe koostöö taaste- ja vastupidavusrahastu ameti ning (reformimeetmete koordineerimise eest vastutava) koordineerimise peasekretariaadi vahel on määrava tähtsusega.

- (25) 29. juulil 2021 kiitis komisjon heaks Kreeka partnerluslepingu, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/1060¹⁸. 2021. aasta oktoobris ja novembris esitas Kreeka komisjonile oma 21 ühtekuuluvuspoliitika programmi. Kooskõlas määrusega (EL) 2021/1060 on Kreeka arvesse võtnud asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi ühtekuuluvuspoliitika 2021.–2027. aasta fondide programmitöös. See on eeltingimus ühtekuuluvuspoliitika fondidest saadava rahalise toetuse tulemuslikkuse suurendamiseks ja lisaväärtuse maksimeerimiseks, edendades samal ajal nende ühtekuuluvuspoliitika fondide ning muude liidu vahendite ja fondide vahelist koordineerimist, vastastikust täiendavust ja sidusust. Taaste- ja vastupidavusrahastu ning ühtekuuluvuspoliitika programmide edukas rakendamine sõltub ka selliste kitsaskohtade kõrvaldamisest, mis pärsivad investeringuid, mis toetavad rohe- ja digipööret ning tasakaalustatud territoriaalset arengut.

---

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159).

(26) Pärast Euroopa stabiilsusmehhanismi raames pakutava finantsabiprogrammi edukat lõpuleviimist 2018. aastal kohaldatakse Kreeka suhtes kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 472/2013¹⁹ tõhustatud järelevalvet. Tõhustatud järelevalve on võimaldanud jälgida konkreetsete kohustuste täitmist, mille eurorühm määras Kreekale 22. juunil 2018 programmi raames alustatud oluliste struktuurireformide lõpuleviimiseks. Nende kohustuste täitmine kokkulepitud tähtpäevadeks kuni 2022. aasta keskpaigani on võlakergenduste eeldus; seega on Kreeka jõudnud selle korralduse viimase aastani. Nagu teatati 23. mail 2022 avaldatud 14. tõhustatud järelevalve aruandes, on Kreeka hoolimata pandeemiast põhjustatud keerulisest olukorrast ja hiljutisemalt Venemaa Ukraina vastu suunatud sõjalise agressiooni majanduslikust mõjust tõhusalt täitnud enamiku poliitilistest kohustustest, mis on parandanud Kreeka majanduse vastupidavust ja suurendanud tema finantsstabiilsust. Sellest hoolimata ei ole teatavaid elemente veel täielikult lõpule viidud. See kehtib eelkõige riikliku katastri loomise puhul, mis parandaks veelgi Kreeka ettevõtluskeskkonda. Viimastel aastatel on tehtud märkimisväärseid edusamme ja täielik kataster koostatakse eeldatavasti 2022. aasta detsembriks. Katastri koostamist on toetatud liidu struktuurifondidest. Hiljutisemalt on antud taaste- ja vastupidavusrahastust toetust kinnisvara omandiõiguse registreeringute ja seda tõendavate dokumentide puhul digitehnoloogiale üleminekuks. Katastriprojekti kontekstis peab Kreeka samuti viima lõpule katastriüksuste kaardistamise, katastriameti töökorda seadmise ja kogu riiki hõlmavate metsakaartide ratifitseerimise.

---

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel (ELT L 140, 27.5.2013, lk 1).

- (27) Lisaks taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele seisab Kreeka silmitsi mitmete muude probleemidega, mis on seotud tervishoiuga. Omaosalus on Kreekas jätkuvalt suur ja moodustab rohkem kui kolmandiku (35 %) kõigist tervishoiukulutustest²⁰. See on üldjuhul seotud ravimite kaasmaksetega ja otsemaksetega hüvitiste paketist välja jäävate teenuste eest. See on omakorda seotud (liidu keskmisega võrreldes) suhteliselt kõrgete avaliku sektori kulutustega ravimitele ning (liidu keskmisega võrreldes) suhteliselt madalate kulutustega terapeutilisele ravile, eelkõige ambulatoorsete patsientide puhul. Kogu elanikkonda hõlmav hästi toimiv esmatasandi tervishoiusüsteem koos tulemusliku suunamise funktsiooniga saab suurendada tõhusust ning juurdepääsu tervishoiukaupadele ja -teenustele. Sel puhul on hästi toimiva tervishoiusüsteemi jaoks kriitilise tähtsusega rakendada täielikult esmatasandi tervishoiusüsteemi muudatused, mis võetakse eeldatavasti vastu tõhustatud järelevalve kontekstis. See reform tehakse pärast varasemaid katseid luua kõikehõlmav esmatasandi tervishoiusüsteem, mille rakendamisel on siiski tekkinud probleeme. Sel puhul on määrava tähtsusega suurendada perearstide arvu, et katta kogu elanikkond, ning registreerida elanikkond, et tagada sellele piisav ja võrdne juurdepääs tervishoiule.
- (28) Versailles' deklaratsioonis liidu riigipeadelt ja valitsusjuhtidelt saadud volituste kohaselt soovitakse komisjoni ettepanekuga kava „REPowerEU“ kohta kaotada järk-järgult võimalikult kiiresti liidu sõltuvus Venemaalt imporditavast fossiilkütusest. Selleks kavatses komisjon määrata dialogis liikmesriikidega kindlaks kõige sobivamad projektid, investeeringud ja reformid riiklikul, piirkondlikul ja liidu tasandil. Nende meetmete eesmärk on vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja suunata fossiilkütuste import Venemaalt eemale.

---

²⁰ 2019. aasta näitajad ja osa ülevaatest „Tervise seisund ELis“, Kreeka: riigi tervishoiuprofiil, OECD, 2021 (<https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm>).

(29) 2020. aasta andmete kohaselt moodustab nafta 50 % ja gaas 24 % Kreeka energiaallikate jaotusest. Kreeka sõltuvus Venemaast nafta²¹ ja gaasi impordi puhul on mõnevõrra väiksem liidu keskmisest, s.o toornafta puhul 18 % (liidu keskmine on 26 %) ja gaasi puhul 39 % (liidu keskmine on 44 %)²². 87 % Kreeka sõeimpordist pärineb Venemaalt, aga ta toodab kohalikult suures koguses pruunsütt. Selleks et vähendada sõltuvust Venemaa gaasist ja mitmekesistada energiaallikate jaotust fossiilkütuste asemel muude allikate kasutuselevõtuks, sh täita kohustus kõrvaldada 2028. aastaks järk-järgult kasutusest kogu pruunsöel põhinev elektritootmine, on võimalik võtta mitmeid meetmeid, mis tuginevad Kreeka taaste- ja vastupidavuskavas käsitletud investeeringutele ja reformidele ning lähevad neist kaugemale. Kreeka võiks kiirendada taastuvenergia ulatuslikumat kasutuselevõttu ja organiseeritud turuplatvormi loomist, mis lihtsustab taastuvalikatest toodetud elektrienergia kohta kahepoolsete energiaostu lepingute sõlmimist. Kreeka taaste- ja vastupidavuskavas märgitud võimaldavad reformid vähendavad taastuvenergia sektorisse investeerimise takistusi. Kreekal on võimalik hakata välja töötama vesinikutaristut, eelkõige Kreeka sadamates, et lihtsustada vesiniku transporti. Energiavõrgu operaatorite kavandatud investeeringuid taristusse võib kiirendada ja nende ulatust võib laiendada, eelkõige alajaamade paigaldamise puhul. Samuti on võimalik vähendada keskmist aega, mis energiavõrgu operaatoritel kulub uute taastuvenergia rajatiste võrguga ühendamise tingimuste menetlemiseks ja lõplikuks kindlaksmääramiseks. Täiendavad elektrivõrkude omavahelised ühendused naaberriikidega võimaldaksid kaasata võrku rohkem taastuvenergiat. Kreeka peab kiiremini mitmekesistama gaasitarneteid, viies praegused küpses faasis investeeringud kiiresti ellu.

---

²¹ Eurostat (2020), Venemaa impordi osakaal toornafta koguimpordis. ELi 27 liikmesriigi keskmise impordi puhul põhineb koguimport ELi 27 liikmesriigist väljastpoolt pärit impordil. Kreeka puhul hõlmab koguimport liidusisest kaubavahetust. Toornafta ei hõlma rafineeritud naftatooteid. Olulise osa Kreeka nafta koguimpordist moodustavad rafineerimistehaste lähteained. Kreeka sõltub nende puhul suurel määral Venemaalt pärinevast impordist, kusjuures 86 % rafineerimistehaste lähteainete koguimpordist pärineb Venemaalt.

²² Eurostat (2020), Venemaa impordi osakaal maagaasi ja kivisöe koguimpordis. ELi 27 liikmesriigi keskmise impordi puhul põhineb koguimport ELi 27 liikmesriigist väljastpoolt pärit impordil. Kreeka puhul hõlmab koguimport liidusisest kaubavahetust. Toornafta ei hõlma rafineeritud naftatooteid.

Gaasiga seotud uued taristu- ja võrguinvesteeringud peaksid võimaluse korral olema tulevikukindlad, et hõlbustada nende pikaajalist kestlikkust tulevikus säästvatele kütustele kohandamise kaudu. Kreeka võiks samuti laiendada kehtivate energiasäästumeetmete kohaldamisala ja seada nende puhul kõrgemaid eesmärke ning vähendada energiaostuvõimetuse kõrget taset (2020. aastal 17,1 %), sh kasutades ühtekuuluvuspoliitika vahendeid vajaduse korral näiteks hoonefondi renoveerimiseks. Olemasolevaid turutõkkeid, mis piiravad renoveerimise ulatust konkreetsete segmentide puhul, oleks võimalik leevendada sihtotstarbeliste seadusandlike ja rahaliste stiimulite abil. Selleks, et Kreeka oleks kooskõlas paketi „Eesmärk 55“ eesmärkidega, tuleb veelgi ambitsioonikamalt vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning suurendada taastuvenergia tootmist ja energiatõhusust. Lisaks sellele on vaja kiiremini vähendada siiani suurel määral naftast sõltuva transpordisektori CO₂ heidet, edendades kestlikku liikuvust, sh ühistranspordi- ja raudteeprojekte.

- (30) Kuigi kliimaneutraalsusele ülemineku ja fossiilkütustest loobumise kiirendamine tekitab mitmes sektoris märkimisväärseid ümberkorralduskulusid, saab Kreeka ühtekuuluvuspoliitika raames kasutada õiglase ülemineku mehhanismi, et leevendada ülemineku sotsiaal-majanduslikku mõju kõige enam mõjutatud piirkondades. Lisaks saab Kreeka kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/1057²³ loodud Euroopa Sotsiaalfond+, et parandada tööhõivevõimalusi ja tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust.
- (31) Võttes arvesse komisjoni hinnangut, on nõukogu 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus²⁴ kajastub esitatud soovitusel 1.

---

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1057, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1296/2013 (ELT L 231, 30.6.2021, lk 21).

²⁴ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.

- (32) Arvestades euroala liikmesriikide majanduse tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada 2022. aasta soovitusel euroala kohta sätestatud soovitusi. Kreeka puhul kajastub see eelkõige soovitustes 1 ja 2.
- (33) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja hindamist, on nõukogu 2022. aasta riikliku reformikava ja 2022. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud. Määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud nõukogu soovitusel kajastuvad soovitustes 1, 2 ja 4. Soovitused 1 ja 2 aitavad kaasa ka euroalale antud 2022. aasta soovituste, eelkõige esimese, teise ja neljanda euroala soovituse rakendamisele. Soovitustes 1 ja 2 osutatud eelarvepoliitika aitab muu hulgas kõrvaldada tasakaalustamatusi, mis on seotud valitsemissektori suure võla ja välispositsiooni poolelioleva tasakaalustamisega, võimaldades samuti lahendada suure töötuse määra ja väikse potentsiaalse majanduskasvu küsimusi. Soovitusel 4 osutatud poliitikameetmed aitavad muu hulgas tegeleda suure välisvõlaga seotud haavatavusega pikemas perspektiivis,

SOOVITAB Kreekal võtta 2022. ja 2023. aastal järgmisi meetmeid.

1. Tagada 2023. aastal konservatiivne eelarvepoliitika, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasvu nii, et see jääks allapoole keskpika perioodi potentsiaalset SKP kasvu, võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust kodumajapidamistele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ning Ukrainast põgenevatele inimestele. Olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiapuudusele, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades taaste- ja vastupidavusrahastut ning muid liidu vahendeid. Järgida pärast 2023. aastat eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne keskpika perioodi eelarvepositsioon ning tagada võla usaldusväärne ja järkjärguline vähendamine ja riigi rahanduse jätkusuutlikkus keskpikas perspektiivis järkjärgulise konsolideerimise, investeeringute ja reformide abil. Arendada edasi taaste- ja vastupidavuskava raames tehtud reforme, suurendada maksusüsteemi investeerimissõbralikkust, kehtestades laiema maksu eelotsuste süsteemi, ning vaadata läbi füüsilisest isikust ettevõtjate maksukoormuse struktuur. Kindlustada avaliku halduse tõhusus, tagades, et see suudab meelitada ligi õigeid oskusi ja säilitades järjepidevuse ühtse palgaastmestiku abil.
2. Jätkata oma taaste- ja vastupidavuskava rakendamist kooskõlas nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsuses esitatud eesmärkide ja sihtidega. Viia kiiresti lõpule komisjoniga peetavad läbirääkimised 2021.–2027. aasta ühtekuuluvuspoliitika programmidokumentide üle, et alustada nende rakendamist. Viia lõpule tõhustatud järelevalve pooleliolevad reformid, sh katastrireform.

3. Viia tervishoiule piisava ja võrdse juurdepääsu tagamiseks lõpule esmatasandi tervishoiureform kooskõlas tõhustatud järelevalve alusel muudetud raamistikuga, sh tagades töötajad kõigile esmatasandi tervishoiu üksustele, registreerides elanikkonna ja võttes üldarstide puhul kasutusele tulemusliku suunamise.
4. Vähendada üldist sõltuvust fossiilkütustest ja mitmekesistada fossiilkütuste importi, kiirendades taastuenergia kasutuselevõttu ja taastuallikatest toodetud vesiniku kasutamist võimaldava taristu väljatöötamist. Tegeleda ka sõltuvuse küsimusega, tagades elektrivõrkude ja omavaheliste ühenduste ning gaasiühenduste piisava läbilaskevõime ning mitmekesistades gaasivarustuse koridore. Tugevdada energiateenuste turu raamistikku ning täiustada energiatõhususe suurendamise meetmeid reformide ja turustiimulite abil, mis ajendavad toetama ehitus- ja transpordisektori dekarboniseerimist, eelkõige edendades elektromobiilsust.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja